

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. THÔNG TIN VỀ MÔN HỌC

- 1.1 Tên môn học: **XÃ HỘI HỌC TÔN GIÁO**
1.2 Mã môn học: **SOCI4204**
1.3 Khoa phụ trách: **Khoa XHH-CTXH-ĐNA**
1.4 Số tín chỉ: **02TC (02LT/0TH)**

2. MÔ TẢ MÔN HỌC

Tôn giáo là một định chế xã hội và là một lãnh vực quan trọng trong văn hoá nói chung. Do đó sinh viên ngành Xã hội học phải có những kiến thức cơ bản, phải biết phân tích hiện tượng tôn giáo dưới góc độ xã hội học.

3. MỤC TIÊU MÔN HỌC

Cung cấp những kiến thức cơ bản về lịch sử Xã hội học tôn giáo, các quan niệm về tôn giáo, các lối tiếp cận chính yếu, các loại hình tôn giáo tôn giáo chính yếu. Đồng thời cũng đề cập những vấn đề xã hội quan trọng của tôn giáo trong thời hiện đại: quá trình thế tục hoá, các phong trào tôn giáo mới... Môn học cũng sơ bộ tìm hiểu một số vấn đề về các tôn giáo trong xã hội Việt Nam hiện nay, ở dân tộc Việt cũng như ở vùng dân tộc ít người

3.1 Mục tiêu chung:

Cung cấp các lý thuyết xã hội học tôn giáo, một số kỹ thuật để phân tích hiện tượng tôn giáo và một số vấn đề tôn giáo cụ thể

3.2 Mục tiêu cụ thể:

- 3.2.1 Kiến thức: Cung cấp kiến thức về các lý thuyết xã hội học tôn giáo
3.2.2 Kỹ năng: Sử dụng các kỹ thuật xã hội học để nghiên cứu hiện tượng tôn giáo
3.2.3 Thái độ: Nhìn, nghiên cứu tôn giáo với thái độ khách quan, không có định kiến khi phân tích hiện tượng tôn giáo.

4. NỘI DUNG MÔN HỌC

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
1.	Khái niệm, định nghĩa và sự ra	1. Khái niệm và định nghĩa tôn giáo	5	5			5.1 5.2

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	đời của XHHTG	2. Sự ra đời của XHHTG 3. Lối tiếp cận XHH về tôn giáo					
2.	Các quan điểm, lý thuyết XHHTG	1. Quan điểm của các nhà XHH tiên phong: A. Comte, Tocqueville 2. Lý thuyết chức năng về tôn giáo 3. Lý thuyết xung đột về tôn giáo 4. Lý thuyết hành động xã hội và tương tác xã hội về tôn giáo 5. Lý thuyết chọn lựa hợp lý về tôn giáo	5	5			5.1 5.2
3.	Các chiều kích của tính tôn giáo	1. Quan điểm của C. Glock 2. Quan điểm của Hervieu-Leger	4	4			5.1 5.2
4.	Tổ chức tôn giáo	1. Các loại hình tổ chức tôn giáo 2. Giáo hội 3. Giáo phái 4. Một số vấn đề của tổ chức tôn giáo	4	4			5.1 5.2
5.	Tôn giáo trong xã hội hiện đại: phần 1: Quá trình thế tục hóa tôn giáo	1. Lý thuyết cổ điển về thế tục hóa 2. Các lý thuyết mới giải thích thế tục hóa 3. Ba chiều kích của khái niệm thế tục hóa 4. Quan hệ giữa nhà nước thế tục và tôn giáo	4	4			5.1 5.2

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
6.	Tôn giáo trong xã hội hiện đại: phần 2: Các phong trào tôn giáo mới	1. Các phân loại về phong trào tôn giáo mới 2. Cơ sở xã hội và tư tưởng của các phong trào tôn giáo mới. 3. Vài nét về phong trào tôn giáo mới tại VN	4	4			5.1 5.2
7.	Tôn giáo & một số vấn đề xã hội	1. Tôn giáo và Khoa học kỹ thuật 2. Tôn giáo và vấn đề giới 3. Một số vấn đề tôn giáo tại Việt Nam	4	4			5.1 5.2

5. TÀI LIỆU THAM KHẢO

5.1. Tài liệu chính:

- Nguyễn Xuân Nghĩa, Xã hội học tôn giáo và một số vấn đề tôn giáo tại Việt Nam.

5.2. Tài liệu tham khảo thêm:

- Nguyễn Xuân Nghĩa, “Nguyên tắc thể tục trong mối quan hệ Nhà nước và Giáo hội”, Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo, số 4, 2004
- Nguyễn Xuân Nghĩa, “Tôn giáo ở thế kỷ XXI: Các tranh luận và kịch bản có thể xảy ra”. Tạp chí Nghiên Cứu Tôn giáo , số 12- 2010.

6. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

Quy định thang điểm : 10

STT	Hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra giữa kỳ: Mỗi sinh viên làm một tiểu luận theo các chủ đề trong bài học; hoặc tóm tắt (thuyết trình) 1 cuốn sách trong tài liệu tham khảo.	30%
2	Bài thi cuối kỳ : (tự luận)	70%

7. KẾ HOẠCH GIẢNG DẠY

7.1. Kế hoạch giảng dạy lớp ngày (4.5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1.	Buổi 1	Khái niệm, định nghĩa và sự ra đời của XHHTG	<i>Phần nội dung buổi học cần ghi rõ:</i> – Nội dung giảng dạy (tóm tắt hoặc tiêu đề); – Bài tập (nếu có); – Kiểm tra (nếu có); – Đi thực tế (nếu có).
2.	Buổi 2	Các quan điểm, lý thuyết XHHTG	
3.	Buổi 3	Các chiều kích của tính tôn giáo	
4.	Buổi 4	Các loại hình tổ chức của tôn giáo	
5.	Buổi 5	Tôn giáo trong xã hội hiện đại: phần 1: Quá trình thể tục hóa tôn giáo	
6.	Buổi 6	Tôn giáo trong xã hội hiện đại: phần 2: Các phong trào tôn giáo mới	
7.	Buổi 7	Tôn giáo & một số vấn đề xã hội	

8. GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN

- Họ và tên : NGUYỄN XUÂN NGHĨA
- Chức danh, học hàm, học vị : Giảng viên chính - Tiên sĩ

PHỤ TRÁCH KHOA

HÀ MINH TRÍ